

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изл. № 352
дате 07 JUN 2022

ДО

Г-Н АСЕН ВАСИЛЕВ –
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ЕВРОФОНДОВЕТЕ

И

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
И

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО

СТАНОВИЩЕ

на БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ОТНОСНО: ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ
БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2022 Г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ВАСИЛЕВ,

Българската търговско-промишлена палата (БТПП), след като разгледа представения Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., изразява следната позиция:

Законопроектът на ЗДБРБ в основната си част отразява мерки, насочени към овладяване на инфлацията, които бяха разгледани в Националния съвет за тристрранно сътрудничество.

На първо място, не подкрепяме увеличаването на максималния размер на държавния дълг с 3 млрд. лв., достигайки до над 10,3 млрд. лв. Считаме че е необходимо да се търсят възможности за съкращаване/ограничаване на разходи, като по този начин да се намали поемането на държавен дълг в посочените размери, въпреки че с него се очаква да се погасят падежиращите през март 2023 г. еврооблигации и емисии на ДЦК. Страната ни е сред добrite примери в ЕС за ниски нива на държавен дълг, като % от БВП (на трето място след Естония и Люксембург) и се надяваме тази практика да продължи и за напред, затова не одобряваме увеличаването на максималния размер на държавния дълг от 35,5 млрд. лв. на 38,5 млрд. лв. Въпреки ситуацията с натрупването на отрицателни за икономиката последици от различните световни кризи свързани с Ковид-19 и войната в Украйна, увеличаването на дълга не е добра политика в дългосрочен план. Необходимо е да се търси възможност за ограничаване на дефицита чрез структурни реформи в администрацията, оптимизация на процеси, чрез въвеждането на унифицирани електронни услуги и по-добра събирамост на държавните вземания.

Палатата, счита че високите инфлационни нива (14,4% за април 2022 г., 12,4% за март 2022 г., 10% за февруари 2022 г. и 9,2% за януари 2022 г. или усреднено 11,5% от началото на годината) водят до сериозни увеличения на приходите в държавния бюджет, които могат намалят заложения дефицит от -4,2%. Въпреки това очакваната инфлация, заложена в бюджета от 11,9% се очаква да продължи да нараства, предвид че средните нива на инфлацията от началото на годината са в размер на 11,5%. За предприятията основна мярка, която трябва да продължи е мярката за компенсиране на високата цена на ел. енергията, защото евентуалното и прекратяване ще създаде сериозен инфлационен натиск във всички сфери на икономическата дейност.

БТПП за пореден път апелира за включването на мярката, за която работодателските организации настояват от години, за преминаването на първите три дни болнични към фондовете на ДОО. Тази мярка ще бъде още едно реално облекчаване на предприемаческата среда, в ситуацията на непредвидима икономическа обстановка, в която предприятията трябва да насочат усилията си не само към търсенето на нови пазари и доставчици на сировини, но и към адекватни политики по доходите, във връзка с компенсиране на инфлацията и запазване на служителите.

Положително е, че се запазват нивата на минималната работна заплата на 710 лв., което е важно за определени сектори и най-вече за

микропредприятията, защото нейното увеличение ще създаде допълнителна тежест в условията на непредвидима икономическа среда. Все още, обаче не виждаме активни мероприятия от страна на правителството за приемане на прозрачен механизъм за определяне на минималната работна заплата, съответстващ на Конвенция 131 на МОТ.

Позитивни са изказаните от правителството намерения държавните служители да бъдат приравнени на наетитите в частния сектор по отношение на осигурителните вноски. Това на практика ще даде адекватна съпоставимост на доходите в публичния и в частния сектор, като очакваме това да се случи с влизането в сила на ЗДБРБ за 2023г. В тази връзка, БТПП настоява за бързи законодателни промени от страна на управляващите.

БТПП одобрява и предложението на §12 от проекта, с което се създава възможност натрупаните средства от приходите от винетки и тол такси по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2022 г. да могат да се реинвестират в основен ремонт и текущ ремонти, и поддържане на републиканската пътна мрежа.

На последно място, но не и по важност, искаме да обърнем внимание, че за пореден път социалните партньори се налага да дадат своите становища за сериозни промени в законодателството, каквато са измененията на държавните бюджети в рамките на два календарни дни, каквато практика се използваше от прежде управляващите. Изпращането на материали в петък вечер, след края на работния ден, за да се спази формално правилника и без необходимите допълнителни материали към тях не е добър сигнал за трипартийното партньорство. Отделно отбелязваме, че законопроектите не са разгледани на експертно ниво в комисиите към НСТС, каквато е процедурата.

С оглед на гореизложеното, БТПП принципно подкрепя Проекта на ЗИД на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. Палатата си запазва правото в хода на обсъжданията да даде допълнително становище.

С уважение,

Цветан Симеонов
Председател на УС на БТПП

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Искрн 341
дата 30 май 2022

ДО
Г-Н АСЕН ВАСИЛЕВ –
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ЕВРОФОНДОВЕТЕ
И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО

СТАНОВИЩЕ

на БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ОТНОСНО: Предложения за антикризисни мерки.

УВАЖАЕМИ Г-Н ВАСИЛЕВ,

Българска търговско-промишлена палата, след като разгледа предложените антикризисни мерки, изразява следната позиция:

На първо място, според БТПП е важно антикризисните мерки да се изработват съвместно със социалните партньори, които да отразяват общите и балансираните виждания на страните и имат съществено влияние върху цялото общество, включително бизнеса и наетите в него. Такъв подход беше възприет през 2019г. във връзка с пандемията от COVID-19, макар и той да не доведе до желания ефект. Въпреки това, считаме че е важно мерките да се обсъждат първо с национално признатите

организации на работниците и служителите и на работодателите, и след това да се тиражират в медийното пространство.

По отношение на промяна ставките на ДДС, макар и за определен период от време, в ситуацията на трудно предвидима икономическата обстановка, БТПП счита, че всяка една промяна в данъчната система на страната може да създаде неяснота сред бизнеса и гражданите, и възможност за негативен ефект върху събирамостта на бюджетни приходи. Палатата има принципна позиция за непроменяне на действащата данъчна система, включително чрез залагането на диференциирани ставки на ДДС. Действително в редица страни намалението на ДДС е сред мерките, които техните правителства предприеха за ограничаване на негативните последици върху икономиката, но в повечето случаи неговото намаление не довежда и не гарантира намаление на цените за крайния потребител, както се случи в България с последното намаление на ДДС. ДДС заема най-голям дял от приходите в бюджета и неговото редуциране ще доведе несъмнено до увеличение на други данъци или въвеждането на нови такива. Още повече промяната в данъчната система ще създаде несъмнено възможности (вратички) за заобикаляне на системата за облагане, което води до увеличаване на сивия сектор у нас, а не до неговото намаляване. Не на последно място, се създават и предпоставки за сериозни дисбаланси и предимства за дадени браншове и сектори, спрямо други. Въпреки това, БТПП отчита, че въвеждане на нулева ставка на ДДС за хляба е добра социална мярка, която обаче е нужно да бъде времево ограничена и с определен срок на действие. Необходимо е да се извърши и последваща оценка на въздействието, за да се установи дали мярката е достигнала заложения ефект. Въпреки, че подкрепяме намалената ставка на ДДС за хляба, защото е продукт от първа необходимост, то не подкрепяме въвеждането на намалена ставка на ДДС в размер на 9% за доставки на централно отопление, защото тази мярка не е хоризонтално разположена, т.е. няма ефект върху цялото население, а само върху живущи в големите областни центрове.

Считаме че въвеждането на намалена ставка на ДДС в размер на 9% за доставки на природен газ е важна в текущата, непредвидима и неясна ситуация за гражданите и бизнеса, въпреки общото ни виждане за непромяна на данъчната система.

БТПП подкрепя мярка 1.1. за освобождаване от акциз на електрическата енергия, природен газ и на втечнения газ, въпреки че се очаква ефектът върху цените да бъде малък.

Палатата не възразява срещу предложението за връщане на стандартната ставка на ДДС за доставки на бира и вино, като част от ресторантърски и кетъринг услуги.

По отношение на мярка 1.6 - Намаляване на размера на законната лихва от ОЛП+10% на ОЛП+8%, БТПП, счита че мярката няма да има търсения ефект, а именно да стимулира и да повиши събирамостта на данъчните задължения по просрочени парични задължения, защото в не малко случаи респондентите нямат възможност за плащане на главницата на даденото задължение. Още повече, при повишаване на ОЛП, на практика, ще се компенсира разликата с действащата методика. Настояваме мярката да бъде приложена само за държавния сектор, като се създаде нова алинея 4 в единствения член на Постановление № 426 на Министерския съвет от 2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения.

БТПП счита като една от най-важните мерки за подкрепа на населението именно мярка 1.7.-Увеличаване размера на данъчните облекчения за деца, която реално ще достигне до широк кръг от работещи родители, като може да се търси и евентуален положителен ефект върху раждаемостта.

По отношение на мярка 1.8 относно разширяването на обхвата на РМС 592/2018 г. за условията и реда за разплащанията на разпоредители с бюджетни средства по договори чрез въвеждане на правилата в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, БТПП се въздържа от подкрепа. От предложената мярка не става ясно как точно ще бъде разширен обхвата на РМС 592/2018 г. и кои лица ще бъдат засегнати след разширяване на кръгът на разпоредителите с бюджет, задължени да спазват този ред за разплащане и се намалява прагът, спрямо които ще са в сила правилата на режима. Към предложението липсва Проект на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (Приложение 7).

По отношение на мярка 1.9-Компенсиране на крайни потребители на горива - физически лица, Палатата се въздържа от подкрепа, защото няма ясна предварително представена Програма за компенсиране. Тиражираните в медийното пространство ограничения на потребител – 50

литра гориво/месец са крайно недостатъчни, особено в летния период, когато традиционно гражданите пътуват засилено. Още повече максималната месечна компенсация на лице от 50 литра се равнява на 12,50 лв. или за целия 6-месечен период е 75 лв., което е по-лесно да бъде администрирано по по-опростен начин на разплащане. От друга страна се субсидират всички граждани – физически лица, без значение на техните икономически нужди, както и се създават възможности за спекулативни цени от страна на търговците.

БТПП отбелязва, че в последните години непрекъснато се тиражират и се предлагат промени в пенсионния модел и начина на формиране на пенсийте. Позитивно е, че има сериозно увеличение в максималния им размер – с 33% от 1 юли 2022г. и с 70% (спрямо предходното увеличение) от 1 октомври 2022г. Важно е, обаче да отбележим че за тези сериозни увеличения в пенсионната система (разходи в размер на 1467.2 млн.lv) са необходими и промени в посока повишени приходи. БТПП припомня, че е категорично против увеличаване на максималния осигурителен доход и бъдещо увеличение на минималната работна заплата, която не отразява изработена методика, съответстваща на Конвенция 131 на МОТ, в ситуация на несигурност и повишени енергийни и суровинни разходи за фирмите. За подкрепа на предложената мярка е необходимо да се даде информация за източниците на средствата, които ще обезпечат този разход за тази и за следващата година.

БТПП винаги е отстоявала принципната позиция, че праговете за ДДС трябва да бъдат съобразени с икономическата действителност в България и с възможностите на бюджета. В текущата инфлационна ситуация за фирмите и особено за микропредприятията е важна мярката за увеличаване на прага за задължителна регистрация по ЗДДС от 50 000 лв. на 100 000 лв. Компаниите имат изкуствено повишени обороти, а в същото време имат по-ниски маржове на печалбата. Това увеличение ще даде повече свобода пред микропредприятията, ще ограничи, макар и частично сивия сектор и ще даде възможност за неукриване на продажби заради близки обороти до 50 хил. лв., което ще доведе до повече приходи в бюджета.

Подкрепяме мярката за въвеждане на електронни ваучери, които ще спестят разходи за печат и хартия, както и са в синхрон със зелените политики и дигитализацията.

Принципно подкрепяме инициативата за алтернативно отчитане на продажбите по електронен път, чрез използване на виртуални терминали. Важно е да отбележим, че този подход е алтернативен, а не задължителен и за нас е важно той ще остане доброволен, в зависимост от подхода на отчитане на всяка фирма индивидуално. Позитивно е, че тази мярка е насочена към всички предприятия, а не към определен кръг търговци. Предвид, че фирмите ще имат разходи за преработка или закупуване на виртуални терминали е важно да се търси подход за тяхното стимулиране, чрез механизми за отпадане на първо нарушение (вместо акт да се съставя предписание) и намалени нива на санкционния режим.

Във връзка с антикризисна мярка 2.4 относно предложението за изплащане на средства в размер на 10% от допълнително установените приходи в бюджета, за лицата които са предоставили информация в резултат на която са установени допълнителните приходи, БТПП изразява резерви относно съотносимостта на действията, които се насърчават, със състави на НК, и по-специално набеждаването на други лица в извършване на престъпления.

БТПП си запазва правото, в хода на обсъждане на мерките, да предостави допълнително становище.

С уважение,

Цветан Симеонов

Председател на УС на БТПП

